

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

11 iulie 2018

CEB nr. 302

RAPORT

asupra proiectului de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017 (nr.173 din 30 mai 2018)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017 și proiectul de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat în anul 2017 și comunică următoarele.

Prezentul proiect a fost elaborat în conformitate cu art.73 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2015.

Legea bugetului de stat pe anul 2017 nr. 279 a fost aprobată de Parlament la data de 16 decembrie 2016.

Legea bugetului de stat pe anul 2017 a fost elaborată conform cadrului legal și altor acte legislative, ce reglementează aspectele bugetar-fiscale, iar indicatorii bugetului de stat pe toate componentele au fost stabiliți la venituri în sumă de 32 839,2 mil. lei, la cheltuieli – de 36 994,8 mil. lei, cu un deficit de 4 155,6 mil. lei.

Pe parcursul anului bugetar au fost efectuate două modificări și completări prin Legea nr.33 din 17 martie 2017 și Legea nr.230 din 10 noiembrie 2017, care au fost elaborate reieșind din necesitatea ajustării indicatorilor bugetari la venituri, cheltuieli și soldul bugetar (deficit) reieșind din reestimarea prognozelor principalilor indicatori macroeconomici, revizuirea și prioritizarea programelor de cheltuieli, implementarea programelor noi, și asigurarea implementării în continuare a reformei administrației publice centrale.

În urma modificărilor operate, cât și a aplicării prevederilor art.16 din Legea bugetului de stat pe anul 2017, parametrii bugetari s-au stabilit la venituri – 33 778,3 mil. lei, la cheltuieli – 37 802,5 mil. lei, cu un deficit de 4024,2 mil. lei.

Ca urmare a ajustării indicatorilor macroeconomici și altor factori contributivi, veniturile bugetului de stat, au fost majorate cu 939,1 mil.lei, dintre care s-au majorat la capitolul impozite și taxe cu 2 535,4 mil.lei și la capitolul alte venituri – cu 245,7 mil.lei, iar la granturi s-au micșorat cu 1 853,6 mil.lei. Veniturile bugetului de stat (fără granturi) au fost majorate față de sumele aprobate cu 2 781,1 mil.lei sau cu 9,3%.

Conform raportului anual, în anul 2017 la bugetul de stat pe toate componentele au fost încasate **venituri în sumă de 33 947,4 mil. lei**, cu 169,1 mil. lei (0,5%) supra nivelului prevederilor precizate, și **cheltuielile fiind realizate în sumă de 35 479,1 mil. lei**, cu 2 323,4 mil. lei (6,1%) sub nivelul prevederilor precizate; cu un **deficit bugetar în sumă de 1 531,7 mil. lei**, cu 2 492,5 mil. lei (61,9%) sub nivelul prevederilor precizate.

Astfel, ca rezultat, exercițiul bugetar pe anul 2017 a înregistrat la venituri un nivel de executare a indicilor preconizați de 105,0% și la cheltuieli – de 93,9%, în același timp deficitul bugetar fiind executat la nivel de 38,1%.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național a constituit 63,5%, iatr ca pondere în PIB acestea au constituit 22,6 %. Față de anul 2016, ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național s-a majorat cu 0,7 p.p, iar ponderea în PIB cu 1,3 p.p.

În anul 2017 în comparație cu anul 2016, nivelul de executare a veniturilor au fost în creșterea cu 17,5%.

Sarcinile de încasare a veniturilor au fost îndeplinite de către organele Serviciul fiscal de stat la nivel de 101%, iar de către organele Serviciului vamal la nivel de 102%.

În structura veniturilor bugetului de stat pe anul 2017, partea preponderentă – 91,9% sau 31 201,5 mil. lei o dețin încasările de la **impozite și taxe**, cu o creștere față de executat în anul 2016 de 19,4% sau cu 5 076,0 mil. lei, fiind urmate de **alte venituri** - 1 740,1 mil. lei, cu o creștere față de executat în anul 2016 de 18,6% sau cu 273,2 mil. lei, **granturi** – 992,9 mil. lei, care au fost realizate la nivel 84,0% din prevederile anuale, și **transferuri în cadrul bugetului public național** – au constituit 12,8 mil. lei, față de suma prevăzută de 19,0 mil. lei.

Veniturile din impozite și taxe pe parcursul anului 2017 s-au încasat în sumă de 31 201,5 mil. lei.

Din impozite și taxe acumulate, le revin:

- impozitelor pe venit - 17,8%, sau 5 541,4 mil. lei, dintre care *impozitul pe venitul persoanelor fizice* a constituit 1 572,6 mil. lei, și *impozitul pe venitul persoanelor juridice* a constituit 3 968,8 mil. lei;

- încasărilor TVA – 53,8% sau 16 788,8 mil. lei;

- accizelor – 19,1% ori 5 947,0 mil. lei;

- impozitelor asupra comerțului exterior și operațiunilor externe – 5,1% sau 1 591,1 mil. lei;

- alte taxe și plăți – 4,3% sau 1 333,2 mil. lei.

Alte venituri. La această categorie de venituri se atribuie veniturile care reprezintă articolele: "Venituri din proprietate", "Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor", "Amenzi și sancțiuni", "Donații voluntare" și "Alte venituri și venituri neidentificate". În anul 2017, au fost acumulate alte venituri în suă de 1 740,1 mil. lei, față de 1 466,9 mil. lei în anul 2016, sau cu 273,2 mil. lei mai mult. Gradul de realizare față de planul precizat a acestor încasări a fost la nivel de 98,1%.

Granturi primite. În bugetul de stat inițial a fost aprobată suma de 3 025,7 mil. lei, inclusiv granturi pentru susținerea bugetului - 2 051,3 mil. lei și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 974,4 mil. lei.

Pe parcursul anului, reieșind din evaluările privind implementarea acordurilor încheiate, precum și fluctuației cursului de schimb al monedei naționale, au fost primite decizii privind debursarea granturilor în sumă de 1 181,9 mil. lei, inclusiv granturi pentru susținerea bugetului de 462,0 mil. lei și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 719,9 mil. lei.

În realitate au fost debursate granturi în sumă de 992,9 mil. lei. Prevederile anuale au fost realizate la nivel de 84,0%. Granturile pentru susținerea bugetului au fost debursate în sumă de 739,6 mil. lei, iar granturile pentru proiecte finanțate din surse externe în suma de 253,3 mil. lei.

Transferuri primite în cadrul bugetului public național. La această categorie de venituri au fost atribuite transferurile primite între bugetul de stat și bugetele locale, la componenta proiecte finanțate din surse externe, și anume proiectele, implementate în cadrul Fondului de Investiții Sociale (Proiectul "Programul de asistență tehnică și financiară acordată de Guvernul României instituțiilor preșcolare" și Proiectul „Proiect II al Fondului de Investiții Sociale”).

În anul 2017 aceste transferuri de la bugetele locale de nivelul I și II au constituit 12,8 mil. lei, față de suma prevăzută de 19,0 mil. lei. Din suma transferurilor primite, transferurile de la bugetele locale de nivelul II au constituit 3,6 mil. lei și de la bugetele locale de nivelul I – 9,2 mil. lei.

Conform raportului anual, gradul de realizare a principalelor tipuri de venituri este următoarea:

- la categoria *veniturile din impozite și taxe* gradul de realizare a constituit:
- la impozitul pe venitul persoanelor fizice, față de planul precizat - 102,5%;
- la impozitul pe venit persoanelor juridice față de planul precizat - 97,1%;
- la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul republicii față de planul precizat - 101,7%;
- la taxa pe valoarea adăugată de la mărfurile importate față de planul precizat - 99,7%;
- la accize față de planul precizat - 105,4%;
- la taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe (taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și taxa consulară), față de planul precizat - 107,6% ;
- la categoria *granturi primite* prevederile anuale au fost realizate la nivel de 84,0%;
- la categoria *alte venituri*, față de planul precizat au constituit de 98,1%.

Restanțele agenților economici față de bugetul de stat la impozite și taxe, la situația din 31 decembrie 2017, au constituit 955,7 mil. lei. Comparativ cu anul 2016, restanțele agenților economici față de bugetul de stat la plata impozitelor și taxelor s-au majorat cu 210,5 mil. lei. Din sumă totală a restanțelor, impozitele și taxele, administrate de către Serviciul Fiscal de Stat au constituit – 727,3 mil. lei (în 2016 – 544,7 mil. lei), iar de către Serviciului Vamal – 208,4 mil. lei (în 2016 – 200,5 mil. lei).

Deși în ansamblu estimarea veniturilor bugetului de stat s-a situat la un nivel apropiat de veniturile efective încasate, în aspectul unor tipuri de venituri s-au înregistrat devieri. Gradul de executare a veniturilor, în aspectul tipurilor de venituri aprobate în Legea bugetului de stat, denotă că, similar anilor precedenți, la 5 poziții de venituri încasările au fost peste nivelul prevăzut, în total cu circa 541,4 mil. lei mai mult (cu 305,3 mil. lei – la accize; cu 112,3 mil. lei – la taxa asupra comerțului exterior și operațiunile externe; cu 60,6 mil. lei – la TVA; cu 37,0 mil. lei – la amenzi și sancțiuni; cu 26,2 mil. lei – la taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate). Totodată, la 6 poziții de venituri, încasările au fost sub nivelul prevăzut, în total cu circa 371,8 mil. lei mai puțin (cu 188,9 mil. lei – la granturi primite; cu 80,7 mil. lei – la impozitul pe venit; cu 43,8 mil. lei – la venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor; cu 33,3 mil. lei – la alte venituri; cu 11,7 mil. lei – la impozite pe proprietate; cu 13,4 mil. lei – la taxa pentru folosirea drumurilor).

De asemenea, în structura veniturilor se atestă abateri ale estimărilor inițiale față de cele realizate în ambele sensuri, respectiv, subestimări sau supraestimări care au influențat într-o măsură oarecare și nivelul executării veniturilor raportate.

Astfel, *supraestimări ale veniturilor* bugetului de stat au fost constatate la:

- granturi primite – cu 1843,8 mil. lei (dintre care, pentru susținerea bugetului – 1589,3 mil. lei, și pentru proiecte de finanțare din surse externe – 293,7 mil. lei);

- accize la berea produsă pe teritoriul Republicii Moldova – cu 6,5 mil. lei;
- taxe pentru servicii specifice – cu 2,3 mil. lei;
- taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate – cu 89,9 mil. lei, în special a celor legate de domeniul jocurilor de noroc;

- alte venituri și venituri neidentificate – cu 48,1 mil. lei etc.

Subestimări ale veniturilor bugetului de stat la etapa inițială de elaborare a bugetului de stat au fost constatate la următoarele tipuri de venituri:

- impozitul pe venit – cu 559,2 mil. lei (dintre care, 143,8 mil. lei – impozitul pe venitul persoanelor fizice, și 415,4 mil. lei – impozitul pe venitul persoanelor juridice);

- taxa pe valoarea adăugată – cu 824,4 mil. lei;

- accize – cu 872,8 mil. lei;

- alte taxe pentru mărfuri și servicii – cu 375,9 mil. lei;

- taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe – cu 325,6 mil. lei.

Cheltuielile bugetului de stat. Bugetul de stat în anul 2017 la partea de cheltuieli a fost aprobat inițial în sumă de 36 994,8 mil. lei, care pe parcursul anului în rezultatul modificărilor operate prin Legea nr.33 din 17 martie 2017 și Legea nr.230 din 10 noiembrie 2017, cheltuielile au fost majorate cu 802,1 mil. lei constituind 37 796,9 mil. lei.

Totodată, la buget au fost operate modificări de către autoritățile publice centrale, în baza prevederilor art.16 din Legea bugetului de stat pe anul 2017, care rezultă în majorări de cheltuieli în sumă totală de 5,6 mil. lei.

Cheltuielile bugetului de stat cu modificările operate au însumat 37 802,5 mil. lei, fiind executate în volum de 35 479,1 mil. lei, ce constituie 93,9% față de nivelul prevăzut pe an.

În anul 2017, politica în domeniul *cheltuielilor* nu a fost în totalmente orientată spre asigurarea unui management efectiv al finanțelor publice.

În rezultatul execuției bugetare nu au fost valorificate limitele de alocații aprobate în sumă totală de 2 323,4 mil. lei, dintre care 984,2 mil. lei se atribuie proiectelor finanțate din surse externe.

Reieșind din rezultatele execuției bugetului de stat în anul 2017, cele mai majore volume de cheltuieli neexecutate se atestă la serviciile în domeniul economiei – 945,8 mil. lei (40,7% din totalul cheltuielilor neexecutate), care, practic revin proiectelor finanțate din surse externe – 772,0 mil. lei; la serviciile de stat cu destinație generală au rămas neexecutate 554,4 mil. lei (sau 23,9%), în învățământ - 232,1 mil. lei (sau 10%); la protecția socială – 199,6 mil. lei (sau 8,6%); la ordinea publică și securitatea națională – 184,6 mil. lei (sau 7,9 %); la gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale nu s-au executat 88,6 mil. lei (sau 3,8%); la ocrotirea sănătății – 59,0 mil. lei (sau 2,5%), dintre care 17,0 mil. lei nu sunt executate la proiectele finanțate din surse externe.

Comparativ cu anul 2016, în anul 2017 au avut loc creșteri la cheltuieli practic în toate domeniile, cele mai semnificative fiind în: domeniul economiei (+26,4%), în domeniul ordinii publice și securității naționale (+20,8%), în domeniul serviciilor de stat cu destinație generală (+11,0%), în învățământ (+8,9%), ocrotirea sănătății (+5,9%), cultură, sport, tineret (+4,6%) și apărare națională (+3,5%). Diminuări de cheltuieli au fost înregistrate în domeniul protecției mediului (-35,8%) și gospodăriei de locuințe (-6,5%).

Pe *categorii economice*, din suma totală a cheltuielilor bugetului de stat, circa 49,0% reprezintă cheltuielile pentru programe și servicii finanțate de la bugetul de stat, iar 51,0% reprezintă transferurile către alte bugete și anume:

- transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 2 593,0 mil. lei, care au fost executate integral;
- transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 5941,0 mil. lei, care au fost executate la nivel de 98,6% din prevederi;
- transferurile către bugetele locale în sumă de 9 552,5 mil. lei , fiind executate la nivel de 98,4% față din prevederile anuale.

În aspectul principalelor categorii de cheltuieli, *cheltuielile de personal* au fost executate în sumă de 6 077,7 mil. lei sau la nivel de 97,8% din prevederi.

Pentru *bunuri și servicii* au fost executate în sumă de 1 689,1 mil. lei, sau la nivel de 82,4% din prevederi, rămânând nevalorificate cheltuieli în sumă de 359,7 mil. lei, dintre care 130,3 mil. lei nu au fost valorificate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Pentru achitarea *dobânzilor*, cheltuielile au fost executate în sumă de 1929,0 mil. lei, sau la nivel de 96,9% din prevederi.

Cheltuielile pentru *subsidii* au fost executate în sumă de 3 036,0 mil. lei sau la nivel de 96,9% din prevederi.

Pentru *prestații sociale* cheltuielile au fost executate în sumă de 275,0 mil. lei sau la nivel de 85,6 % din prevederi.

Alte cheltuieli au fost executate în sumă de 1515,2 mil. lei sau la nivel de 75,7 % din prevederi, rămânând nevalorificate mijloace în sumă de 487,3 mil. lei, dintre care 192,1 mil. lei revine proiectelor finanțate din surse externe.

Cheltuieli capitale în bugetul de stat au fost executate în sumă de 3 307,8 mil. lei sau la nivel de 76,7% din prevederi. Astfel, au rămas neexecutate cheltuieli capitale în sumă de 1 007,6 mil. lei, majoritatea cărora – 717,3 mil. lei revine proiectelor finanțate din surse externe, dintre care 465,3 mil. lei sunt cheltuieli pentru investiții capitale.

Cele mai semnificative creșteri de cheltuieli executate în anul 2017, față de anul 2016, s-au înregistrat la: - *Subsidii* – cu 27,4%, sau cu 653,4 mil. lei mai mult; - *Cheltuieli de personal* – cu 21,6%, sau cu 1080,7 mil. lei mai mult; - și la *Transferuri acordate în cadrul Bugetului public național* – cu 14,5%, sau cu 2294,1 mil. lei mai mult. Totodată, se atestă descreșterea unor cheltuieli, din care la: - *Prestații sociale* – cu 78,5%, sau cu 1007,0 mil. lei mai puțin; - *Investiții capitale în active în curs de execuție* – cu 14,1%, sau cu 135,5 mil. lei mai puțin.

Executarea cheltuielilor în cadrul grupelor funcționale principale pentru anul 2017, sunt următoarele:

- *serviciile de stat cu destinație generală* – au fost realizate în sumă de 5 896,5 mil. lei sau la nivel de 91,4 % din prevederi (cheltuieli neexecutate - 554,4 mil. lei);

- *apărarea națională* – au fost realizate în sumă de 557,4 mil. lei sau la nivel de 98,2% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 10,1 mil. lei);

- *ordine publică și securitate națională* - au fost realizate în sumă de 4 021,1 mil. lei sau la nivel de 95,6% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 184,6 mil. lei);

- *servicii în domeniul economiei* - au fost realizate în sumă de 4 769,8 mil. lei sau la nivel de 83,5% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 945,8 mil. lei);

- *protecția mediului* – au fost realizate în sumă de 104,2 mil. lei sau la nivel de 87,1% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 15,5 mil. lei);

- *gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* - au fost realizate în sumă de 356,3 mil. lei sau la nivel de 80,1% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 88,6 mil. lei);

- *ocrotirea sănătății* - au fost realizate în sumă de 3459,6 mil. lei, sau la nivel de 98,3% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 59,0 mil. lei);

- *cultură, sport, tineret, culte și odihnă* – au fost realizate în sumă de 658,8 mil. lei sau 95,1 la sută din prevederi (cheltuieli neexecutate - 33,8 mil. lei);

- *învățământ* – au fost realizate în sumă de 9 001,7 mil. lei sau 97,5 la sută din prevederi (cheltuieli neexecutate - 232,0 mil. lei);

- *protecție socială* - au fost realizate în sumă de 6 653,7 mil. lei sau la nivel de 97,1% din prevederi (cheltuieli neexecutate - 199,6 mil. lei).

În aspect funcțional, cel mai scăzut nivel de realizare a cheltuielilor precizate pe an se atestă la *Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* - 80,1%; - *Servicii în domeniul economiei* - 83,6%; - *Protecția mediului* - 87,1%, și *Servicii de stat cu destinație generală* - 91,4%.

Comparând cheltuielile executate în 2017, față de anul 2016, se observă că cele mai semnificative creșteri au fost înregistrate la *Servicii în domeniul*

economiei – cu 26,4%, sau 996,5 mil. lei mai mult, urmate de cele executate la capitolele *Ordine publică și securitate națională* – cu 20,8%, sau 693,6 mil. lei mai mult, și *Servicii de stat cu destinație generală* – cu 11,0%, sau 583,0 mil. lei mai mult. Concomitent, pentru *Protecția mediului și Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* se înregistrează diminuări, cu 35,8% sau cu 58,8 mil. lei mai puțin, și, respectiv, cu 6,5%, sau cu 24,9 mil. lei mai puțin.

Din totalul alocațiilor executate, 85,3% au fost concentrate în 3 grupe funcționale: „Servicii în domeniul economiei” - 59,1% (487,3 mil. lei), „Învățământ” - 13,4% (110,7 mil. lei) și „Ordine publică și securitate națională” - 12,8% (105,7 mil. lei).

Rezultatele executării bugetului de stat (deficit/excedent)

Bugetul de stat pe anul 2017 inițial a fost aprobat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 4 155,6 mil. lei, sau 2,9% din PIB. Din această sumă, 1 670,6 mil. lei sau 40,2% a revenit deficitului proiectelor finanțate din surse externe.

În rezultatul modificărilor operate pe parcursul anului prin Legile nr. 33 din 17 martie 2017 și nr. 230 din 10 octombrie 2017 volumul deficitului a fost redus cu 125,4 mil. lei și a constituit 4 030,2 mil. lei, cât și a fost precizată structura surselor de finanțare a deficitului ca urmare a schimbărilor parvenite în special la intrările de împrumuturi externe și emiterea VMS pe piața primară.

Pe parcursul anului 2017, din contul granturilor intrate suplimentar la buget pentru implementarea unor proiecte finanțate din surse externe, conform condițiilor stipulate în acorduri, a fost necesar de a restabili o parte a soldului bugetar în sumă de 6,0 mil. lei la conturile bugetului de stat, deoarece în anii precedenți lucrările prevăzute în proiectele nominalizate au fost finanțate din contul cheltuielilor de bază ale bugetului de stat.

Astfel, în baza prevederilor art.16 din Legea bugetului de stat pe anul 2017, soldul bugetar (deficitul) modificat a constituit 4 024,2 mil. lei.

Conform rezultatelor executării, în anul 2017 bugetul de stat s-a soldat cu un **deficit în sumă de 1 531,7 mil. lei**, la nivel de 38,1% sau cu 2492,5 mil. lei mai puțin decât a fost precizat.

Comparativ cu 31 decembrie 2016 soldul bugetar s-a micșorat cu 54,2%, iar în valori absolute cu 1901,9 mil. lei.

Ponderea în PIB a constituit 1,02% față de 2,9% aprobat inițial. Comparativ cu executat 2016 nivelul deficitului în PIB s-a majorat cu 1,51 p.p.

Surse de finanțare a deficitului au fost următoarele: - creanțe interne în sumă de 363,2 mil. lei; - alte creanțe interne ale bugetului sub formă de mijloace transferate în bugetul de stat băncilor care se află în proces de lichidare în sumă de 210,6 mil. lei; datorii în sumă de 3 421,2 mil. lei, dintre care: datoriile interne – 1118,4 mil. lei, inclusiv din contul emisiunii a VMS 600,0 mil. lei, VMS emise pentru crearea unei rezerve de lichidități – 508,9 mil. lei, răscumpărarea VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 50,0 mil. lei; - intrări din împrumuturi externe în sumă de 3 625,9 mil. lei ceea ce reprezintă o executare de 73,0% față de suma precizată pe an, și care după destinația lor sunt:

- pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe – 1 105,3 mil. lei (ce reprezintă 31,1% din sumă totală de intrări din împrumuturi de stat externe), și o executare de 45,7% față de suma precizată pe an;

- pentru susținerea bugetului de stat – 2 529,6 mil. lei (ceea ce reprezintă 69,8% din sumă totală de intrări din împrumuturi), și o executare de 99,4% față de suma rectificată pe an.

Pe parcursul anului 2017, față de creditorii externi au fost onorate obligațiunile în sumă de 1 323,1 mil. lei.

La finele anului 2017, soldurile la conturile bugetului de stat au constituit 4 933,9 mil. lei dintre care soldurile pe componenta de bază – 4 285,9 mil. lei, soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 648,0 mil. lei.

Datoria de stat. În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2017, inițial a fost aprobat plafonul datoriei de stat în sumă de 60 815,9 mil. lei. Ulterior, această sumă a fost precizată și a constituit 57 363,6 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2017, soldul datoriei de stat a constituit 51 660,3 mil. lei, fiind compus din 1 700,7 mil. dolari SUA (echivalentul a 29 081,8 mil. lei) datorie de stat externă și 22 578,5 mil. lei datorie de stat internă, înregistrând o majorare comparativ cu sfârșitul anului 2016 de 874,5 mil. lei sau cu 1,7%.

Pondere datorii de stat în PIB, la situația din 31 decembrie 2017, a constituit 34,4%, înregistrând o diminuare în raport cu situația de la sfârșitul anului 2016 cu 3,2 p.p.

Garanțiile de stat. La situația din 31 decembrie 2017, soldul garanțiilor de stat interne/externe a constituit zero lei.

Pentru **serviciul datoriei de stat**, au fost precizate alocații în sumă de 2 028,9 mil. lei sau 5,4% din cheltuielile totale ale bugetului de stat. Cheltuielile executate constituie 1 929,0 mil. lei sau 95,1% față de prevederi.

În comparație cu anul 2016, se atestă o creștere a cheltuielilor în cauză cu 181,8 mil. lei sau cu 10,4%, dintre care: pentru serviciul datoriei de stat externe – cu 73,3 mil. lei mai mult sau la nivel de 125,8%, iar pentru serviciul datoriei de stat interne – cu 108,6 mil. lei mai mult sau la nivel de 107,4%. Majorarea cheltuielilor pentru serviciul datoriei de stat externe se explică prin creșterea finanțării externe nete și fluctuațiile ratei variabile pe piețele internaționale. Majorarea cheltuielilor pentru serviciul datoriei de stat interne este legat de serviciul VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat .

Bugetul de stat pe 2017 a fost executat în condiții de accelerare a creșterii economice față de anul 2016, prin creșterea Produsului Intern Brut (nominal) cu 4,5% în prețuri comparabile. Exporturile și importurile au crescut semnificativ comparativ cu anul 2016, importurile crescând într-un ritm mai rapid decât exporturile. În anul 2017 exporturile s-au majorat cu 18,6% (în dolari SUA), iar importurile - cu 20,2%. Creșterea economică s-a datorat intensificării activității economice înregistrată în majoritatea sectoarelor economiei naționale.

Curtea de Conturi a auditat Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017. Auditul a fost desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit. Raportul

auditului financiar al Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017, a fost aprobat prin Hotărîrea Curții de Conturi nr.24 din 28.05.2018. Prin Raportul de audit a fost formulată opinie de audit cu rezerve asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017 (la aspectele financiare și de conformitate).

Totodată, în opinia auditorilor Curții de Conturi, cu excepția aspectelor referitor la baza pentru opinie de audit cu rezerve, Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017, oferă, sub toate aspectele semnificative, o imagine reală și fidelă privind executarea de casă a bugetului de stat în anul bugetar încheiat, în conformitate cu cadrul de raportare aplicabil și cu datele evidenței sistemului trezorerial.

Cerințele și recomandările cuprinse în Raportul de audit a Curții de Conturi necesită a fi examinate de Guvern pentru a întreprinde acțiunile de rigoare pentru a nu fi admise în activitatea de mai departe, iar, autoritățile publice centrale urmează să monitorizeze realizarea recomandărilor efectuate în cadrul Raportului auditului.

Pornind de la cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe constată că, în pofida provocărilor aferente executării bugetului de stat, în anul 2017, s-a reușit obținerea de rezultate în realizarea politicilor sociale și economice ale statului.

Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și aprobarea proiectului de Hotărîre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2017, la **venituri în sumă de 33947396,8 mii lei**, și la **cheltuieli – în sumă de 35479137,5 mii lei**, cu depășirea cheltuielilor asupra veniturilor (**deficit**) **în sumă de 1531740,7 mii lei**.

Ștefan CREANGĂ
Președintele Comisiei

HOTĂRÎRE

pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pentru anul 2017

În conformitate cu prevederile art. 47 alin. (1) lit. i) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. – Se aprobă Raportul privind executarea bugetului de stat pentru anul 2017 la venituri în sumă de 33947396,8 mii de lei și la cheltuieli în sumă de 35479137,5 mii de lei, cu un deficit în sumă de 1531740,7 mii de lei.

Art. 2. – Ministerul Finanțelor va asigura publicarea integrală a Raportului privind executarea bugetului de stat pentru anul 2017 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

об утверждении Отчета об исполнении государственного бюджета за 2017 год

В соответствии с положениями пункта i) части (1) статьи 47 Закона о публичных финансах и бюджетно-налоговой ответственности № 181/2014

Парламент принимает настоящее постановление.

Ст. 1. – Утвердить Отчет об исполнении государственного бюджета за 2017 год по доходам в сумме 33947396,8 тысячи леев и расходам в сумме 35479137,5 тысячи леев, с дефицитом в сумме 1531740,7 тысячи леев.

Ст. 2. – Министерству финансов обеспечить опубликование в полном объеме Отчета об исполнении государственного бюджета за 2017 год в Официальном мониторе Республики Молдова.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА